

Przestrzenie afiniczne

1. Udowodnić, że podprzestrzenie afiniczne l_1 i l_2 przestrzeni $\mathbf{R}^3$ wyznaczone odpowiednio przez punkty:

(a)

$$(1, 2, 5), (-1, 1, 2) \quad \text{oraz} \quad (8, -6, 2), (6, -7, -1)$$

(b)

$$(1, 2, 5, 1), (-1, 1, 2, 3) \quad \text{oraz} \quad (3, 6, 9, 7), (1, 5, 6, 9), (1, 1, 0, 0)$$

są równoległe. Znaleźć ich równania.

2. Czy punkt $(1, 2, 3) \in \mathbf{E}(\mathbf{R}^3)$ należy do podprzestrzeni afinicznej rozpiętej na punktach

(a) $(1, 2, 6), (3, 2, 1), (0, 0, 1),$

(b) $(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1),$

(c) A punkt $\left(\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}\right)$?

3. Czy podprzestrzenie afiniczne π_1, π_2 przestrzeni $\mathbf{R}^3$ wyznaczone odpowiednio przez punkty: $(0, 1, 1), (0, 1, 2), (1, 1, 1)$ oraz $(2, 1, 1), (0, 1, 0), (2, 1, 2)$ są identyczne?
4. Czy punkt $(1, -2, 0)$ należy do podprzestrzeni afinicznej zawierającej punkt $(2, 1, 1)$ i równoległej do podprzestrzeni afinicznej wyznaczonej przez punkty: $(0, 1, 1), (0, 1, 2), (1, 3, 1)$?
5. W przestrzeni $\mathbf{R}^3$ znaleźć równanie prostej l przechodzącej przez punkt $(0, 1, 0)$ i przecinającej proste l_1 i l_2 o przedstawieniach parametrycznych

$$l_1 : (x, y, z) = (0, 1, 0) + t(2, 0, 1), \quad l_2 : (x, y, z) = (1, 1, 1) + t(0, 1, 1).$$

Znaleźć punkty przecięcia prostej l z prostymi l_1 i l_2 .

6. Sprawdzić, czy podprzestrzenie afiniczne H_1 o równaniu $x_1 - 2x_2 + 2x_3 - 6 = 0$ oraz H_2 wyznaczona przez punkty: $(1, 0, -1), (1, 3, 2), (3, 2, 0)$, są równoległe?
7. Znaleźć bazę punktową podprzestrzeni afinicznej przestrzeni $\mathbf{R}^3$ złożoną z punktów leżących na prostych l_1 i l_2 o przedstawieniach parametrycznych

$$l_1 : (1, 0, 1) + t(0, 1, 1), \quad l_2 : (0, 0, 0) + t(1, 1, 0).$$

8. Znaleźć przedstawienie parametryczne podprzestrzeni przestrzeni $\mathbf{R}^4$ rozpiętej na układzie punktów:

(a) $(0, 1, 2, 3), (1, 0, 1, 0), (-1, 2, 0, 4), (1, 1, 3, 3),$

(b) $(-2, 1, 0, 3), (0, 0, -1, 0), (0, 2, 0, 4), (1, 1, 2, 0),$

(c) $(2, 1, 0, -2), (0, -1, 1, 0), (2, 0, 1, -2), (4, 1, 1, -2).$

9. Wyznaczyć równania prostej w $\mathbf{R}^3$ przechodzącej przez punkt $(3, -2, 0)$ i przecinającej proste

(a)

$$l_1: \begin{cases} x = 1 + t \\ y = -1 - 2t \\ z = 2 + 3t \end{cases}, \quad l_2: \begin{cases} x = 2 - t \\ y = -3 + t \\ z = 5 + 2t \end{cases}, \quad t \in \mathbb{R},$$

(b)

$$l_1: \begin{cases} x = 0 + 3t \\ y = -4 + t \\ z = 2 + t \end{cases}, \quad t \in \mathbb{R}, \quad l_2: \begin{cases} x + 3y - z + 3 = 0 \\ 4x - y + z - 1 = 0 \end{cases}.$$

10. Znaleźć bazę punktową podprzestrzeni afinicznej przestrzeni $\mathbf{R}^4$ danej równaniem

(a) $x_1 - 2x_4 = 0,$

(b) $x_1 - x_2 - x_3 = 0.$

11. Znaleźć wymiar podprzestrzeni afinicznej podprzestrzeni przestrzeni $\mathbb{R}^4$ określonej układem równań

$$\begin{aligned} x_1 - 5x_2 + 2x_3 - x_4 - 1 &= 0 \\ 2x_1 + x_2 + x_3 - 3x_4 - 6 &= 0. \end{aligned}$$

Przestrzenie euklidesowe

Iloczyn skalarny. Ortogonalizacja Schmidta. Dopelnienie ortogonalne. Baza ortogonalna, ortonormalna.

1. Sprawdzić, czy rozważane funkcje są iloczynami skalarnymi w odpowiednich przestrzeniach liniowych:

(a) $\varphi((x_1, y_1), (x_2, y_2)) = 3x_1y_1 - 2x_1y_2 - 2x_2y_1 + 4x_2y_2,$ dla $(x_1, y_1), (x_2, y_2) \in \mathbf{R}^2;$

(b) $\varphi(\mathbf{p}, \mathbf{q}) = \mathbf{p}(1)\mathbf{q}(1) + 2\mathbf{p}(2)\mathbf{q}(2),$ dla $\mathbf{p}, \mathbf{q} \in \mathbf{R}_1[x];$

(c) $\varphi((x_1, y_1, z_1), (x_2, y_2, z_2)) = 2x_1y_1 - 2x_1y_3 - 2x_3y_1 + 3x_2y_2 + 2x_3y_3.$

2. Sprawdzić, czy $\mathbf{R}^3$ wraz z formą dwuliniową $\varphi: \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^3$, jest przestrzenią euklidesową, jeśli φ określona jest wzorem:

(a) $\varphi((x_1, x_2, x_3), (y_1, y_2, y_3)) = x_1y_1 + x_2y_2 - 2x_3y_1 + x_2y_1 + x_1y_2 + x_3y_3;$

(b) $\varphi((x_1, x_2, x_3), (y_1, y_2, y_3)) = x_1y_1 + x_2y_2;$

$$(c) \quad \varphi((x_1, x_2, x_3), (y_1, y_2, y_3)) = (x_1 - x_2)(y_1 - y_2) + (x_1 - x_3)(y_1 - y_3) + x_3 y_3.$$

3. Niech $\mathbf{F}_{[0,1]}$ oznacza przestrzeń liniową funkcji rzeczywistych określonych na odcinku $[0, 1]$. Zdefiniujmy formę dwuliniową

$$\langle f, g \rangle = f(1)g(0) + f(0)g(1) \quad \text{dla } f, g \in \mathbf{F}_{[0,1]}.$$

Czy ta przestrzeń liniowa z tak zdefiniowaną formą dwuliniową jest przestrzenią euklidesową?

4. W przestrzeni euklidesowej $\mathbf{R}^4$:

- (a) Obliczyć długość wektora $(2, 0, 4, -1)$;
- (b) badać prostopadłość wektorów $(-1, 1, -3, 2)$ i $(7, -2, 1, 6)$;
- (c) Obliczyć kąt między wektorami $(-2, 1, 2, 1)$ i $(1, 0, 1, -2)$.

5. Wiedząc, że $|v| = 2$, $|w| = 5$ i $\angle(v, w) = \frac{2}{3}\pi$. Obliczyć przy jakiej wartości współczynnika α wektory $p = \alpha v + 17w$ i $q = 3v - w$ są prostopadłe.

6. W przestrzeni euklidesowej $\mathbf{R}^3$ opisać zbiór wektorów prostopadłych do wektora $(1, 2, -2)$.

7. Stosując metodę Grama-Schmidta zortogonalizować podane wektory we wskazanych przestrzeniach euklidesowych:

- (a) $u = (1, 0, 1)$, $v = (4, 1, 0)$, $(0, 1, -2)$ w przestrzeni $\mathbf{E}^3$;
- (b) $u = (1, 0, 1, -1)$, $v = (4, 0, 1, 0)$, $(0, 1, 0, -2)$ w przestrzeni $\mathbf{E}^4$.

8. Niech $U = \text{lin}((1, -1, 0, 1), (2, 0, -1, 1)) \subset R^4$. Znaleźć bazę dopełnienia ortogonalnego przestrzeni U . (Iloczyn skalarny standardowy). (Iloczyn skalarny standardowy).

9. W przestrzeni R^4 rozłożyć wektor $v = (3, -2, 5, 1)$ na dwie składowe v_1 i v_2 , tak by $v_1 \in \text{lin}((3, -1, 2, 0), (1, 1, -1, 3))$, zaś v_2 był prostopadły do U .

10. Wskazać bazę ortogonalną w podprzestrzeni $\text{lin}((1, 1, 1, 1), (1, -1, 1, 1), (-1, 1, 1, -1))$. Znaleźć współrzędne wektora $(1, 5, 0, 10)$ w tej bazie.

11. Pokazać, że

- (a)

$$B = \left(\begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} \right)$$

(b)

$$B = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right)$$

jest bazą ortogonalną w przestrzeni $\mathbf{R}^3$ z iloczynem skalarnym postaci

$$\langle v, w \rangle = v^T A w, \quad \text{gdzie} \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

12. Wyznaczyć bazę ortonormalną obrazu przekształcenia liniowego $T : \mathbf{R}^4 \rightarrow \mathbf{R}^4$ danego wzorem

(a)

$$T(x_1, x_2, x_3, x_4) = (x_1 + 2x_2 - x_4, 3x_1 + 2x_3 + 2x_4, -x_2 + x_3 - x_4, 4x_1 + 3x_2 + x_3 + 2x_4).$$

(b)

$$T(x_1, x_2, x_3, x_4) = (x_1 + 2x_2 - x_4, 3x_1 + 2x_3 + 2x_4, -x_2 + x_3 - x_4, 4x_1 + 3x_2 + x_3 + 2x_4).$$

Przy czym w $\mathbf{R}^4$ mamy dany standardowy iloczyn skalarny.

13. W $\mathbf{R}^4$ mamy dany standardowy iloczyn skalarny. Wyznaczyć bazę ortogonalną jądra przekształcenia liniowego $T : \mathbf{R}^5 \rightarrow \mathbf{R}^5$ danego wzorem

$$\begin{aligned} T(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) &= \\ &= (x_1 + x_2 + 2x_3, x_1 + x_2 + x_4, 2x_1 + 2x_2 + 2x_3 + x_4, 2x_3 - x_4, x_1 + x_3 - x_5). \end{aligned}$$

14. W przestrzeni $\mathbf{R}^3$, ze zwykłym iloczynem skalarnym, dane są podprzestrzeni

$$V = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3; x + y + z = 0\}, \quad W = \text{lin}((2, -1, 3)).$$

Znaleźć rzut ortogonalny podprzestrzeni W na podprzestrzeń V .

15. W przestrzeni liniowej $\mathbf{R}^5$, ze standardowym iloczynem skalarnym, wskazać bazę ortogonalną przestrzeni liniowej $\text{lin}((1, 2, 3, 4, 5), (1, 1, 0, 1, 1), (2, 3, 3, 5, 7))$ zawierającą wektor $(0, 1, 3, 3, 4)$.

16. Wyznaczyć bazę ortonormalną podprzestrzeni W przestrzeni $\mathbf{R}^4$

$$W = \{(x, y, z, t) \in \mathbf{R}^4 : 4x - z = 2y - 3z + 2t = 0\}.$$